

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1063/2019
24.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгослава Оташевића, поднетом против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду 8.К.бр.1048/18 од 01.02.2018. године и Апелационог суда у Београду Кж1 257/2019 од 07.05.2019. године, у седници већа одржаној 24.10.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгослава Оташевића, поднет против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду 8.К.бр.1048/18 од 01.02.2018. године и Апелационог суда у Београду Кж1 257/2019 од 07.05.2019. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду 8.К.бр.1048/18 од 01.02.2018. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године, која казна ће се извршити тако што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, уз употребу електронског надзора, а уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора. Оштећени ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу. Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 257/2019 од 07.05.2019. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и пресуда Другог основног суда у Београду 8.К.бр.1048/18 од 01.02.2018. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости, поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Драгослав Оташевић у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде укине, а предмет врати Другом основном суду у Београду на поновно суђење или преиначи побијане пресуде и окривљеног АА осуди на казну затвора у краћем трајању.

Врховни касациони суд је, на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости недозвољен.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно да се исте заснивају на доказу на којем се по закону не могу заснивати. У вези са истакнутом повредом, бранилац наводи да су донете пресуде искључиво засноване на незаконитом доказу и то уговору из симулованог правног посла, односно на уговору о купопродаји од 02.09.2015. године закљученом између окривљеног АА и супруге овде оштећеног ББ, ВВ.

У захтеву се наводи да је пресудом Првог основног суда у Београду П бр. 40369/10 од 25.10.2010. године одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца ВВ, супруге овде оштећеног ББ да се „обавеже тужени АА да исплати износ од 38.500,00 евра у динарској противвредности“, те да се у образложењу наведене судске одлуке посебно осврће на доказ који је у том поступку изведен, а који доказ је и основ за доношење побијаних одлука у кривичном поступку. Наиме суд је у парничном поступку, као претходно правно питање ценио пуноважност уговора о купопродаји од 02.09.2005. године и из изведених доказа несумњиво утврдио да је уговор о купопродаји симулован правни посао, који садрже елементе уговора о суинвестирању и ортаклуку и нашао да је уговор о купопродаји од 02.09.2005. године као симуловани правни посао постао ништав на основу одредбе члана 103. Закона о облигационим односима, јер се ради о уговору који је противан принудним прописима и добрим обичајима. Даље се наводи у захтеву да пресуда коју је суд донео у погледу постављеног тужбеног захтева не обавезује суд у кривичном поступку, али само у погледу оцене да ли је учињено одређено кривично дело, али га обавезује у погледу околности које овакав доказ чине незаконитим, у смислу одреде члана 16. Законика о кривичном поступку. Будући да је за то у одговарајућем поступку суд утврдио да је предметни уговор о купопродаји од 02.09.2005. године симулован правни посао,

те да је као такав супротан одредбама Устава и Закона о облигационим односима, услед чега се има сматрати ништавим и не производи никакво правно дејство, то је суд у кривичном поступку био у обавези да ово питање реши сам, пре него што донесе одлуку у погледу коришћења оваквог доказа, а на шта га упућује примена одредбе члана 17. Законика о кривичном поступку. Даље се наводи да из изреке саме пресуде јасно прозилази да је првостепени суд управо на основу напред наведеног доказа прихватио као доказну тврдњу тужилаштва о постојању одговорности окривљеног за дело које му се ставља на терет и да је утврдио да је окривљени АА предузео предметну радњу, то је јасно да без коришћења оваквог доказа не би била донесена иста пресуда, из ког разлога су испуњени услови за подношење захтева за заштиту законитости, јер је суд своју одлуку засновао на незаконитом доказу.

По налажењу Врховног касационог суда, бранилац окривљеног изнетим наводима не оспорава означени доказ нити по форми, нити према начину прибављања, већ оспорава доказну вредност истог, те стога, Врховни касациони суд ове наводе оцењује неоснованим, будући да је предметни доказ (пресуда) изведен у току доказног поступка, у свему у складу са Закоником о кривичном поступку. Наиме, уговор о купопродаји од 02.09.2005. године представља исправу која је подобна да се користи у кривичном поступку, а садржина самог уговора, која се у конкретном случају оспорава, представља чињенично стање, које бранилац оспорава, полемишући са чињеничним утврђењима нижестепених судова у правноснажним одлукама.

Из изнетих разлога, неосновано се у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане пресуде донете уз повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, која повреда у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим, у образложењу наведене повреде, бранилац наводи да су судови у потпуности занемарили целокупност односа између окривљеног и оштећеног; да су пропустили да утврде зашто уговори гласе на купопродајну цену од 45.000 евра када је оштећени предао окривљеном 31.000 евра; због чега оштећени ББ са окривљеним АА у погледу исте некретнине закључује два купопродајна уговора и то на захтев оштећеног. Такође, описује начин и околности под којима је уговор закључен, даје сопствену оцену одбране окривљеног, исказа оштећеног ББ, сведока ГГ, односно сопствену оцену изведених доказа, износећи своје закључке везано за парничне одлуке, у којима се као странка појављује овде окривљени АА, из чега извлачи закључак да првостепени суд није утврдио постојање ниједног битног елемента кривичног дела преваре у радњама окривљеног АА, чиме у суштини оспорава чињенично стање утврђено првостепеном и потврђено другостепеном пресудом.

Међутим, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном, преко браниоца.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгослава Оташевића, на основу дредбе члана 491. став 1. ЗКП одбио у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у преосталом делу захтев за заштиту законитости одбацио као недозвољен.

Записничар-саветник
Ирина Ристић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.